

رویدادهای عراق، دولت آینده و نیروهای موثر در آینده عراق

موج ترور مسئولان و افراد برجسته عراقی شدت گرفت

یکشنبه 24 خرداد 1383- 13 ژوئن 2004

امروز يك دانشمند برجسته عراقی به نام دکتر کمال الجراح و يك روحانی کرد به نام ایاد خورشید بدست افراد ناشناس درعراق ترور شدند. به گزارش خبرگزاری مهریه نقل از "سي ان ان"، ترورکمال الجراح دکنترعراقي صبح امروزهنگامي صورت گرفت که وي قصد خروج از منزلش را داشت که سه مرد نقابداره وي حمله کردند. بنابراین گزارش، وي توانست با حالت مجروحیت خود را به داخل منزلش برساند ولي مهاجمان وارد خانه اش شدند و او را درحیاط منزل کشتند. علاوه براین به گفته منابع امنیتی عراق، افراد مسلح در اقدامی دیگر امروز یکی از روحانیون کرد معروف را در شهر کرکوک در شمال عراق ترور کردند . این منابع گفتند: شیخ ایاد خورشید روحانی کرد معروف شهرکرکوک به هنگام ملاقات با دوستانش درشهر کرکوک مورد حمله افراد مسلح ناشناس قرار گرفت .

شیخ قیسزعلی سخنگوی سید مقتدا صدر گفت: مقتدا صدر و طرفدارانش در صدد تشکیل يك حزب سیاسی و شرکت در انتخابات عراق هستند.

یکشنبه 24 خرداد 1383- 13 ژوئن 2004

به گزارش سرویس بین الملل ایلنا، سخنگوی مقتدا صدر اطلاع داد: مقتدا صدر در انتخابات شرکت می کند. به گزارش خبرگزاری اروپا از بغداد، سخنگوی مقتدا صدر، تصریح کرد: صدر و طرفدارانش در صدد تشکیل يك حزب سیاسی هستند؛ آنها در انتخابات آتی عراق شرکت می کنند. وي در ادامه افزود: ما عقیده داریم می توانیم حزبی را تشکیل دهیم که آنچه مردم نیاز دارند، بیان کند؛ زیرا مردم به ما اعتماد دارند. وي گفت: در حال مذاکره در خصوص این موضوع هستیم و اگر چنین حزب سیاسی را تشکیل دهیم در انتخابات شرکت می کنیم؛ زیرا پایگاه مردمی ما را حمایت می کند. گفتنی است این خبر در حالی منتشر می شود که درگیری های امروز بین سپاه المهدي و نظامیان آمریکایی در شهرک صدر بغداد، دست کم جان شش عراقی و از آن جمله دو عضو سپاه المهدي را گرفته است.

انفجار در رستمیه بغداد 16 کشته بر جای گذاشت

یکشنبه 24 خرداد 1383- 13 ژوئن 2004

به گزارش سرویس بین الملل ایلنا، آمار تلفات انفجار خودرویی بمب گذاری شده در بخش رستمیه بغداد به 16 نفر رسید. احتمال می رود 6 تن از قربانیان این انفجار از اعضای پلیس عراق باشند. ناحیه رستمیه در نزدیکی فرودگاه بین المللی بغداد واقع شده است. به گزارش شبکه تلویزیونی الجزیره، پیش از این نیز، چندین انفجار مهیب در ساحل غربی رود دجله گزارش شده است. گفتنی است روز یکشنبه دو مقام بلند پایه پلیس و يك عضو دولتی عراق هدف گلوله چند ناشناس قرار گرفتند، در این حملات مقامات بلند پایه پلیس زخمی و عضو دولتی عراق نیز کشته شد.

مقام بلند پایه پلیس عراق در بقوبه هدف قرار گرفت

یکشنبه 24 خرداد 1383- 13 ژوئن 2004

ژنرال "مجید المانی محل" از مقام بلند پایه پلیس عراق در شهر بقوبه هدف حمله قرار گرفت. به گزارش سرویس بین الملل ایلنا، ژنرال محل در این حمله تنها زخمی شد، وي در بیمارستان گفت: من از يك اقدام تروریستی جان سالم به در برده ام. به گزارش خبرگزاری فرانسه، محل در ادامه توضیح داد: چندین ناشناس مسلح از يك منطقه صنعتی به سمت خودرویی من شلیک کردند. این ژنرال در خودرویی خود به تنهایی به سمت بقوبه در حرکت بوده است.

گفتنی است رئیس حافظت مرزی عراق نیز که هدف گلوله چند تروریست قرار گرفته بود، چند جراحت سطحی برداشته است.

مدیر روابط فرهنگی وزارت آموزش حکومت انتقالی عراق در بغداد ترور شد.

یکشنبه 24 خرداد 1383 - 13 ژوئن 2004

به گزارش سرویس بین الملل ایلنا، يك مقام برجسته از وزارت آموزش حکومت انتقالی عراق از کشته شدن مدیر روابط فرهنگی این وزارتخانه خبر داد. به گزارش خبرگزاری آسوشتید پرس، به گفته منابع آگاه "کمال الجراح" مدیر روابط فرهنگی وزارت آموزش به دست افراد ناشناس مقابل خانه‌اش هدف گلوله قرار گرفت و کشته شد. به گفته وزارت آموزش عراق، الجراح پس از انتقال به بیمارستان در بغداد جان سپرد. این حمله تنها يك روز پس از قتل معاون وزیر امور خارجه عراق صورت می‌گیرد.

نخست‌وزیر دولت موقت عراق امروز با حضور در منطقه مرزی ایران با این کشور به بحث و رایزنی درباره مسائل امنیتی می‌پردازد.

یکشنبه 24 خرداد 1383 - 13 ژوئن 2004

به گزارش سرویس دیپلماتیک ایلنا، ایاد علاوی امروز در رأس هیأتی بلندپایه به منطقه مرزی عراق با ایران می‌آید تا با مسؤولان کشورمان درباره مسائل گوناگون از جمله امنیت مرزها مذاکره کند. به نوشته پایگاه خبری عراقی "الرافدین" به نقل از منابع عراقی، این هیأت که متشکل از وزرای عضو کمیته امنیتی دولت موقت عراق است به مواردی از جمله سفرهای زیارتی اتباع دو کشور و روایید لازم برای عبور و مرور آنها می‌پردازد.

الرافدین در ادامه این خبر می‌افزاید: این مذاکرات در راستای ترتیبات امنیتی به منظور مراقبت از مرزها صورت می‌گیرد.

غازی عجیل‌البور، رئیس‌جمهور موقت عراق، هفته گذشته در دیدار با جرج بوش رئیس‌جمهور آمریکا قول داده بود مراقبت از مرزهای عراق با ایران و سوریه را تشدید کند.

این نخستین دیدار رسمی بین مسؤولان جمهوری اسلامی ایران با مقامات بلندپایه دولت موقت عراق به شمار می‌رود.

برخی رسانه‌های عربی پیش از این به نقل از منابع دیپلماتیک، اعلام کرده بودند: دکتر ایاد علاوی تا پیش از سی‌ام ماه ژوئن جاری عازم کشورهای همسایه عراق از جمله ایران می‌شود.

سی‌ام ژوئن به‌عنوان روز انتقال قدرت به عراقی‌ها اعلام شده‌اند.

مقتدی صدر برای حضور در انتخابات آتی اعلام آمادگی کرد

سخنگوی مقتدی صدر در گفتگو با خبرگزاری فرانسه آمادگی وی را برای شرکت در انتخابات آتی عراق اعلام کرد .

به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از خبرگزاری فرانسه ، " قیس الخزعلي " سخنگوی مقتدی صدر در ادامه این گفتگو خاطر نشان کرد که وی در نظر دارد به همراه عده ای از نزدیکان خود با تشکیل يك

حزب سیاسی خود را برای شرکت در انتخابات ماه ژانویه پارلمان این کشور آماده نماید .

وی در ادامه با بیان اینکه مردم به ما اعتماد دارند ، اظهار داشت : ما با تشکیل يك حزب سیاسی به نیازهای مردم پی برده و برای آنها راه حلی خواهیم یافت .

الخزعلي همچنین افزود : شخص مقتدی صدر خواهان بدست گیری قدرت سیاسی نیست .

تحلیل اوضاع ایران و عراق در رسانه های جمعی

روزنامه های تهران: یکشنبه 24 خرداد

بی بی سی - دوشنبه 25 خرداد 1383 - 14 ژوئن 2004

روزنامه های یکشنبه تهران یک روز مانده به برگزاری اجلاس هیات ریسه سازمان بین المللی انرژی اتمی در خبرهای و مقالات خود از نارضایتی ایرانیان از قطعنامه ای نوشته اند که قرارست پرونده ایران را در آن سازمان باقی گذارد.

کیهان از زبان یک دیپلمات ساکن وین خبر داده که احتمال صدور قطعنامه ای علیه ایران در اجلاس روز دوشنبه هیات ریسه سازمان بین المللی انرژی اتمی بسیارست.

بیش تر روزنامه های صبح و عصر تهران گفته های وزیرخارجه ایران را منعکس کرده اند که اطمینان داده است که ایران تعهد جدیدی در قبال فعالیت های هسته ای خود نخواهد پذیرفت.

اشاره وزیر خارجه ایران به بخشی از قطعنامه هیات ریسه سازمان بین المللی انرژی اتمی است که روزنامه های یکشنبه به نقل از رسانه های جهانی آن را منعکس کرده اند و نشان می دهد که

کشورهای اروپائی و آمریکا خواستار توقف کامل غنی سازی اورانیوم و خودداری ایران از افتتاح تاسیسات مربوط به ساخت آب سنگین خواهند شوند.

به نوشته **رسالت** یکی از نمایندگان محافظه کار تهران گفته است ما کشوری هستیم که شعار آن "هیئات من الذله" است و بر این اصل در صورت عدم شفافیت اروپاییها نیز اقدامات خود را انجام می دهیم.

به گفته شورای حکام آژانس بین المللی انرژی هسته ای باید تصمیم گیری عاقلانه ای درباره فعالیت های هسته ای ایران بگیرند و جایگاه کشور مقتدر ما را نیز فراموش نکنند. احمد شیرزاد به **وقایع اتفاقیه** گفته خروج از پیمان منع گسترش سلاح های کشتار جمعی (NPT) به معنای آن است که ایران را برای همیشه هدف حملات دشمنان قرار دهیم. این کارشناس مسائل هسته ای و نماینده سابق مجلس تاکید کرده که ایران تعهداتی در این پیمان سپرده که حتی در صورت خروج، در آینده، بازهم باید پاسخگوی عملکرد خود در هنگامی که عضو پیمان بودیم، باشد.

روزنامه **کیهان** در روزهای اخیر بار دیگر بر پیشنهاد همیشگی خود تاکید کرد و نوشته تنها راه چاره خارج شدن ایران از پیمان منع گسترش سلاح های کشتار جمعی - ان. پی. تی - است. **شرق** خبر داده که خبرنگاری از موضوع درگیری لفظی نمایندگان ایران و آمریکا در آژانس و مسائل باقی مانده مانند آلودگی قطعات و سانتریفوژ های از کمال خرازی پرسید و او گفت آمریکایی ها می دانند که ایران دنبال سلاح هسته ای نیست اما ما را تهدید می کنند که مغناطیس «مگنت» خریداری کرده ایم. این موضوع بسیار جزیی و بی ارزش است.

بحث خرید چهارهزار مگنت توسط ایران که بحثی تند در آژانس بین المللی انرژی اتمی بین نمایندگان ایران و آمریکا را موجب شد در روزهای اخیر در روزنامه های تهران پی گیری شده است و به نوشته **شرق** وزیر خارجه در این باره گفته عمل ایران طبیعی است؛ مگنتی که قیمت آن مثلاً دو دلار است، به صورت جزیی خریداری نمی شود و باید تعداد بیشتری خرید. نمی شود مثلاً ۱۰ تا از آن خرید. روزنامه **ایران** از زبان وزیر خارجه نوشته که بحث خرید مگنت و باقی ماندن تنها ۲۶ در صد آلودگی ها جزیی و کوچک است و نباید به خاطر این دو مساله پرونده ایران در دستور کار هیات ریسه آژانس باقی بماند.

روزنامه های تهران اظهار عقیده کرده اند در حالی که حلقه های محاصره ایران با مسائلی از قبیل برنامه هسته ای، حقوق بشر، انتخابات مجلس تنگتر می شود، حمله رزمناو قطری به لنج ایرانی با اهمیت است.

به نوشته روزنامه **ایران** در آخرین تحول در روابط ایران و امارات، یک رزمناو قطری به یک لنج ایرانی حمله کرده و گفته شده ناخدای لنج ایرانی کشته شده و چهار ملوان دیگر آن زخمی شده اند. **کیهان** از اخطار شدید دولت ایران به قطر خبر داده و روزنامه **ایران** حمله رزمناو قطری به یک لنج ایرانی را آخرین تحول در روابط ایران و کشورهای جنوبی خلیج فارس خوانده است. به نظر **اعتماد** این حمله به قصد آن طراحی شده که اراده حکومت ایران را در پاسخ به تهدیدها و اقدام های آینده خود ارزیابی کنند و اگر دولت ایران بطور انفعالی با این قضیه برخورد کند، تعرضات دیگری در انتظار خواهد بود.

به نوشته **اعتماد** در فرهنگ نظامی، ایرانی ها آموخته اند که موج کوچک را با موج بزرگتر جواب دهند و اگر در مورد قطر و امارات نیز چنین نباشد، قربانی موج بزرگتر آنها خواهیم شد. عباسعلی علیزاده رئیس دادگستری تهران به نوشته **وقایع اتفاقیه** در مورد سفر هیأت حقوق بشر اروپا به ایران گفت: "بیان این هیأت در مورد ایران تغییر کرده و ظاهراً آنها فهمیده اند که جمهوری اسلامی دنبال حق و عدالت است."

سؤالاتی که این هیأت از ما می پرسند در مورد این است که چرا زن نمی تواند قاضی باشد، ارث او نصف مرد است. بخشی از سؤالات آن ها مربوط به اجرانشدن قوانین نیست بلکه حکم صریح اسلام است. اظهارات رئیس دادگستری تهران یک روز قبل از ورود هیأت حقوق بشری اروپا به تهران و در حالی منتشر می شود که در روزهای گذشته چند نماینده و روزنامه محافظه کار را سفر این هیأت های حقوق بشری به تهران مخالفت کرده و آن را غیر لازم دانسته بودند.

وقایع اتفاقیه با عنوان "حقوق بشر درچه قضاوت جهان درباره ایران"، گفته علی مزروعی را نقل کرده که مسأله حقوق بشر را از مباحث مهمی خوانده که در روابط ایران و اروپاست و مسئولان کشور پذیرفته اند در مورد مسائل حقوق بشر با اروپا گفتگو کنند.

رئیس انجمن صنفی روزنامه نگاران ایران گفته است قضاوت های منفی خارجی در مورد وضعیت ایران، ریشه در داخل دارد چرا که نمی توان با برگزاری انتخاباتی مثل انتخابات مجلس هفتم، مدعی رعایت حقوق شهروندی بود.

اقدامات عملی لازم در این زمینه صورت نگرفته است و اگر خواهان کسب وجهه مناسب برای ایران در داخل و خارج هستیم، باید از تضييع حقوق مردم جلوگیری کنیم.

کمال الدین شهریار که **کیهان** نظر وی را منعکس کرده استقبال از هیأت های حقوق بشر را به دلیل بهانه ندادن به دست دشمنان خارجی ارزیابی کرده و گفته تجربه نشان داده که این هیأت ها بیشتر با اهداف سیاسی و تحت تأثیر دیدگاه ها و ذهنیت های ابرقدرت ها مأموریت های خود را انجام می دهند. **دنیا اقتصاد** خبر داده که حساب های بانکی بیش از یک میلیارد تومان توسط سازمان مالیاتی کشور کنترل نخواهد شد.

خبر **دنیای اقتصاد** از آن جا اهمیت می یابد که هفته گذشته مدیر عامل بانک صادرات خبر داده بود سازمان امور مالیاتی قصد دارد حساب های بانکی با گردش بیش از یک میلیارد تومان را برای تعیین مالیات صاحبان آن ها کنترل کند.

وقایع اتفاقیه مهم ترین خبر امروز را ایفای آیت الله هاشمی شاهرودی در ریاست قوه قضائیه دانسته که رییس دادگستری تهران از آن خبر داده است.

آیت الله هاشمی شاهرودی پنج سال پیش از سوی رهبر جمهوری اسلامی به ریاست قوه قضائیه رسید و جانشین محمد یزدی شد که دو دوره در این مقام قرار داشت و تعلق وی به جناح راست، باعث مخالفت اصلاح طلبان شده بود که در آن زمان در اوج محبوبیت بودند.

وقایع اتفاقیه در مقاله ای نوشته این که آیت الله مشکینی در نماز جمعه قم، از ارائه لیست نمایندگان مجلس هفتم توسط فرشتگان الهی به محضر امام زمان روایت کرده اند، اساساً از آن جنسی نیست که بتوان در مورد چند و چون آن بحث کرد، اما حداقل می توان منبع خبری با این درجه از اهمیت را از جناب آقای مشکینی پرسید و منتظر پاسخ نشست!

وقایع اتفاقیه با اشاره به احتمال استیضاح چند وزیر توسط محافظه کاران حاضر در مجلس هفتم نوشته نمایندگانی که به گفته آیت الله مشکینی، اسامی آنان در "آسمان" ها امضا شده بود، این روزها، سخت مشغول برنامه ریزی برای نوازش دولت زمینی خاتمی هستند.

پرونده زیبا(زهرا) کاظمی

دادگاه رسیدگی به پرونده زهرا کاظمی 27 تیرماه برگزار می شود

خبرگزاری فارس: مدیر روابط عمومی دادگستری استان تهران گفت: جلسه دادگاه رسیدگی به پرونده متهمان به قتل زهرا کاظمی 27 تیرماه سال جاری برگزار می شود.

زاهد بشیری راد در گفتگو با خبرنگار خبرگزاری فارس گفت: طبق تصمیمی که دیروز در جلسه مدیران قضایی استان تهران اتخاذ شد، قرار است پرونده زهرا کاظمی 27 تیرماه در شعبه 1158 دادگاه جنایی برگزار شود.

وی گفت: قاضی این پرونده تغییر کرده و رئیس جدید شعبه رسیدگی کننده پرونده به زودی تعیین می شود.

براساس این گزارش همچنین خبرنگار سیاسی خبرگزاری فارس کسب اطلاع کرد که هیات سه نفره قوه قضائیه که به درخواست وزیر اطلاعات برای پیگیری و بررسی مجدد کیفرخواست شکل گرفته بود، کار خود را به پایان رسانده است.

اعضای این کمیته که مرکب از غلامحسین الهام سخنگوی قوه قضائیه، ابراهیم رئیسی رئیس سازمان بازرسی کل کشور و غلامرضا محسنی اژه ای رئیس دادگاه ویژه روحانیت و نماینده سابق دادستانی در وزارت اطلاعات بودند در دی ماه گذشته به درخواست وزیر اطلاعات از سید محمود هاشمی شاهرودی و به حکم رئیس قوه قضائیه برای مطالعه پرونده و تهیه گزارش از این پرونده تعیین شده بودند.

این گروه با انجام کار فشرده و سنگین تحقیقاتی که بیش از 2 ماه طول کشید پس از بررسی پرونده، محتویات پرونده و کیفرخواست صادره از سوی دادستانی تهران را تأیید کردند. بر طبق کیفرخواست صادره یکی از کارشناسان وزارت اطلاعات به قتل شبه عمد زهرا کاظمی متهم شده است.

آژانس بین المللی انرژی اتمی و رژیم ایران

ایران حق اعتراض به قطعنامه را ندارد
یکشنبه 24 خرداد 1383 - 13 ژوئن 2004

رویداد: سایت خبری اتحادیه اروپا در گزارش روز ۲۳ خرداد نوشت: «دیپلمات های اروپایی حاضر در آژانس اعلام کرده اند که آنها بسیار تمایل دارند پرونده ایران هر چه زودتر بسته شود اما عملکرد چندگانه و غیرمشخص ایران آنها را خسته کرده و مایلند هر چه زودتر پرونده بسته شود.» اما در این حال دیپلمات ها اعلام کردند که در جلسه روز ۲۵ خرداد شورای حکام، اتفافی نخواهد افتاد و تصمیمی برای پرونده ایران گرفته نمی شود. یکی از دیپلمات ها گفت: «قرار بود ایرانی ها فعالیت هسته ای خود را اعلام کنند ولی چندی بعد نقشه های سانتریفوژ P2 به دست آمد. حالا هم که معلوم شده نه تنها آنها برنامه دستیابی به سانتریفوژ را دارند، بلکه مشغول ساخت برخی قطعات نیز هستند، ایران حق اعتراض به پیش نویس پیشنهادی اروپا را ندارد.»

سلیحات هسته ای و امنیت

احمد شیرزاد: رویداد: دوشنبه 25 خرداد 1383 - 14 ژوئن 2004

«بمب هسته ای برای ایران امنیت نمی آورد.» این جمله ای است که علی اکبر صالحی نماینده سابق ایران در آژانس بین المللی انرژی هسته ای در مصاحبه با رادیو بی بی سی بر زبان آورد. صالحی سال ها به عنوان يك شخصیت و متخصص غیرسیاسی و غیرجناحی و مقبول الطرفین در مقر آژانس خدمت کرد. به ویژه در بحرانی ترین ماه هایی که پرونده ایران به طور جدی در شورای حکام باز شد. او مسئولیت اعلام مواضع نظام جمهوری اسلامی ایران را برعهده داشت. در تمام دوران پرفراز و نشیب یکی، دو سال اخیر که موضوع ایران در آژانس جدی شده و حتی سال های قبل از آن که گهگاه تردیدهایی نسبت به فعالیت های هسته ای ایران ابراز می شد همواره ترجیح بند اظهارات مقام های ایرانی این بود که «فعالیت های هسته ای ایران صلح آمیز است»، اما جمله ای که در صدر این نوشته آمده است به جرأت می توان گفت که بدیع است و تاکنون در مواضع رسمی ایران کسی آن را بیان نکرده است.

هر چند در عرصه سیاست خارجی میان این موضع که «فعالیت های هسته ای ایران صلح آمیز است» و این جمله که «بمب هسته ای برای ایران امنیت نمی آورد» نوعی همگرایی و تقارب معنی وجود دارد اما در عرصه داخل کشور و به خصوص در سطح محافل تصمیم گیر در مورد استراتژی دفاعی کشور جمله دوم دارای بار معنایی بسیار متفاوتی است. در واقع يك دیدگاه غیرقابل انکار در سطح کشورهای در حال توسعه آن است که دستیابی به يك سلاح کارساز و تعیین کننده حتی با این فرض که هیچگاه به کار گرفته نخواهد شد، باعث می شود که قدرت های جهانی برای کشور صاحب آن سلاح حساب ویژه ای باز کنند و در معادلات قدرت به آن کشور امتیاز دهند.

کره شمالی بر مبنای همین دیدگاه از پیمان NPT (با حفظ تعهدات و ملزومات مربوطه) خارج شد و هند و پاکستان نیز بدون ورود به این پیمان، آشکارا مسیر دستیابی به تسلیحات هسته ای را در پیش گرفتند. اینکه در ایران هیچگاه در مراجع تصمیم گیرنده پیروی از چنین راهبردی مطرح نبوده است نکته ای است که همواره در مواضع رسمی نظام مورد تأکید قرار گرفته و همه کسانی که اظهاراتشان در راستای مواضع نظام و حتی جناح های اصلی مؤثر بر حرکت های نظام تلقی می شود، خود را موظف می دانند برای حفظ مصالح ملی بر همین موضع پافشاری کنند.

اما به نظر نگارنده نکته کلیدی آن است که تمام صاحبان اندیشه سیاسی، استراتژیست ها و تصمیم گیرندگان کشور، تکلیف خود را با همین مسئله روشن کنند که به زعم آنان «آیا سلاح هسته ای در این عصر و زمان برای هر کشوری و به ویژه برای کشوری در موقعیت ایران، قدرت و امنیت می آورد یا نه؟» این بحثی است که به دلیل دشواری طرح و امکان سوءاستفاده بیگانگان از آن، به سختی می تواند در عرصه علنی و مطبوعاتی امکان طرح نظرات مختلف را فراهم آورد. اما به هر تقدیر، این موضوع امری بسیار کلیدی است که با زندگی و آینده تگ تگ ایرانیان و فرزندان آنها مرتبط است و صاحبان اندیشه نمی توانند به دلیل ملاحظات مختلف از آن طفره روند.

واقعیت امر آن است که بسیاری از متخصصان و صاحبان نظران کشور، از جمله طیف گسترده ای از فیزیکدانان کشور، نه اکنون، که حتی از سالیان پیش ضمن گوشزد کردن دشواری هایی که عملاً بر سر راه دستیابی به تسلیحات هسته ای در جهان وجود دارد (و این روزها تجلی آن را در سخت گیری ها و حساسیت های جهان و به ویژه آژانس بین المللی انرژی هسته ای نسبت به کشورهای مختلف می بینیم) بر همین موضعی که آقای صالحی بیان داشته است تأکید و اصرار داشته اند.

آری دیگر سلاح هسته ای يك قدرت نیست، نه برای ایران، نه برای هیچ کشور دیگری. وجود سلاح هسته ای برای کشورهای جهان سوم تنها به يك کار خواهد آمد و آن عبارت است از: «ایجاد ابزار فشار، تهدید و انزوای سیاسی و حتی دستاویز تجاوز قدرت ها». سلاح هسته ای، سلاحی است برای نزدن. يك بار آزمودن این سلاح توسط دیوانگان قدرت طلب آمریکایی باعث شد عاقلان جهان با تمام وجود قوایشان را برای مقابله با سلاح های هسته ای به کار گیرند.

اگر این سلاح به دست افراد عاقل و مسئول باشد چون هرگز فکر به کار گرفتن آن را هم نمی شود کرد، دیگر يك قدرت نیست و اگر به دست افراد غیرمسئول و بی تدبیر باشد نیز تردیدی نمی توان کرد که اجماع جهانی علیه چنین افرادی باعث خواهد شد که نه تنها خود سلاح هسته ای که بلکه حتی تفکر و طرح آن موجبات اضمحلال آن قدرت را فراهم آورد، همچنان که در عراق دیدیم.

تجربه تلخ یکساله ، پایان سراب اروپا!
روزنامه جمهوری اسلامی 1383/03/25 صفحه سرمقاله

بسم الله الرحمن الرحيم

ارائه پیش نویس قطعنامه شورای حکام آژانس بین المللی انرژی اتمی با آن محتوای ضدایرانی، توسط انگلیس، فرانسه و آلمان، یک تجربه تلخ و آزاردهنده برای دیپلماسی جمهوری اسلامی ایران تلقی می شود.

تا این اواخر کسانی در مراکز تصمیم گیرنده و همچنین در دستگاه دیپلماسی کشور، براین باور بوده اند که گویا اروپا و آمریکا در قبال جمهوری اسلامی ایران مواضع متفاوتی دارند و این تفاوت مواضع، از تفاوت دیدگاهها در قبال ایران اسلامی سرچشمه گرفته است. دارندگان این طرز فکر بر این نظریه اصرار می ورزیدند که گویا با نزدیکتر شدن به اروپا می توان سیاست های خصمانه آمریکا در قبال ایران را خنثی کرد لکن امروزه همگی با تلخکامی احساس می کنند که نه تنها رفتار باج طلبانه واشنگتن به اروپا هم تسری یافته و امروزه ما با جبهه ای مواجهیم که اروپا و آمریکا در یک صف در برابر ما قرار گرفته اند.

کسانی بدون توجه به ماهیت وابسته انگلیس که انصافاً نقش « دلال آمریکا » را در بازیهای سیاسی اروپا برعهده گرفته، تصور می کردند که با ابراز حسن نیت در قبال انگلیس، فرانسه و آلمان، می توانند روی حسن نیت متقابل اروپا حساب خاصی را باز کنند ولی امروز همه در این مورد اتفاق نظر دارند که انگلیس حتی آلمان و فرانسه را هم به دنبال خود کشانیده و تنها خاصیت « تفاهمات تهران » این بوده است که ایران، وجه المصالحه اروپا و آمریکا شده است.

در واقع حسن نیت و همکاری های یکطرفه ما در قبال انگلیس، فرانسه و آلمان و همچنین با آژانس بین المللی انرژی اتمی، فقط باعث افزایش سطح توقعات طرف مقابل شده و آنها هیچگاه « نقش میانجی » را ایفا نکرده اند و همیشه با ما « طرفیت » داشته اند. ارائه پیش نویس قطعنامه شورای حکام توسط انگلیس، فرانسه و آلمان نشان می دهد که آنها نه تنها « بیطرف » نیستند که حتی اصول اخلاقی را هم زیر پا گذاشته اند و امروزه بجای آن لیخندهای ملیح وزرای خارجه آلمان و فرانسه و پوزخند « جک استراو » وزیر خارجه دولت لرزان « بلر »، این هر 3 موضع تحکیم آمیز و خصمانه ای را که از ابتدا در تدارک داشتند ولی آنرا علنی نکرده بوده اند، امروزه در وقیحانه ترین تصویر ممکن به نمایش گذاشته اند و دیپلماسی بشدت خوشبینانه و ساده لوحانه ایران را « مات » کرده اند! اگرچه در طول این دوره یکساله، فرصت های ارزشمندی از دست رفت و حسن نیت بیش از حد و همکاری یکطرفه ما به حساب ضعف ما گذاشته شد، ولی هنوز هم برای تصحیح اشتباهات گذشته و جلوگیری از لطمه بیشتر، فرصت باقی است منافع ملی در مصالح کشور بایستی محور اصلی تفاهمات و جوهره تمامی مناسبات ما باشد و براین اساس، خوشایند این و آن، نمی تواند ملاک در تصمیم گیریها و تصمیم سازیهای ما باشد.

در این میان تکلیف انگلیسی های شرور، کاملاً مشخص است. « تونی بلر » حتی توسط مردم انگلیس هم بعنوان سگ دست آموز بوش کوچک شناخته می شود که بخاطر خوشایند بوش کوچک، دم تکان می دهد. ولی فرانسه و آلمان که حجم عظیمی از مناسبات اقتصادی - تجاری ایران را به خود اختصاص داده اند و شریک عمده اقتصادی ما هستند، انصافاً امتحان بسپار بدی پس داده و ثابت کرده اند که آنها هم قابل اعتماد نیستند. تجربه تلخ یکساله اخیر، پایان سراب اروپا را بما نشان داد و ثابت کرد که اتحادیه اروپا، هر تفاهمی با ما را به وسیله ای برای معامله با آمریکا تبدیل خواهد کرد و ایران را وجه المصالحه مناسبات خود با آمریکا می کند که می بینیم کرده است.

اگر کسی بپرسد که میان مواضع اروپا و آمریکا در پرونده انرژی هسته ای ایران چه تفاوتی است، باید گفت امروزه هیچ تفاوتی وجود ندارد ولی اروپا بایستی از این نکته شرمسار باشد که به حسن نیت های ایران خیانت کرد و نشان داد که از ابتدا شایسته چنان اعتمادی نبوده است.

پایان سراب اروپا، بایستی نقطه آغاز دیپلماسی فعال، روشن و مبتنی بر اصول ما باشد که دیگر باطناب پوسیده اروپائی ها به درون چاه نرویم، چون دقیقاً همین سرنوشت انرژی اتمی، عیناً تکرار خواهد شد و چنین مباد.

فوریه با اروپاییها توافق کردیم پرونده هسته ای ایران در اجلاس ژوئن بسته شود
یکشنبه 24 خرداد 1383 - 13 ژوئن 2004

دبیر کمیته سیاسی خارجی شورای عالی امنیت ملی اظهار داشت: با اروپاییها در فوریه 2004 در بروکسل توافق کردیم تا پرونده هسته ای ایران در اجلاس ژوئن بسته شود.

سید حسین موسویان، دبیر کمیته سیاسی خارجی شورای عالی امنیت ملی در گفت و گویی تفصیلی با خبرنگار سیاسی - خارجی خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) در ادامه تاکید کرد: اروپاییها متعهد شدند در صورتی که همکاری ایران کامل باشد و موضوع جدیدی کشف نشود، در جهت بسته شدن پرونده ایران تلاش خواهند کرد.

موسویان درباره پیش نویس قطعنامه ای طرف اروپایی درباره ایران گفت: اگر متن پیش نویس قطعنامه همین باشد و اصلاح اساسی در آن صورت نگیرد، از نظر ما اروپاییها تعهد فوریه خود در بروکسل را زیر پا گذاشته اند.

وی در ادامه تاکید کرد: با سیاستهایی که نظام در طول حدود این 9 ماه اجرا کرد، در شرایط فعلی ما در مرحله ای هستیم که تهدید شورای امنیت کاملاً برطرف شده است.

دبیر کمیته سیاسی خارجی شورای عالی امنیت ملی ادامه داد: گزارش البرادعی نشان می دهد که

از نظر آژانس دو مساله‌ی کلیدی و مهم فنی بیشتری باقی نمانده است. یکی مساله‌ی سانتریفوژهای P2 و دیگری مساله‌ی آلودگی است. در مورد مساله‌ی آلودگی در گزارش فعلی آژانس نسبت به گزارش‌های پیشین، پیشرفت حاصل شده است. موسویان افزود: در حال حاضر در بحث آلودگی تنها یک ابهام برای آژانس وجود دارد و آن هم آلودگی 36 درصدی است.

دبیر کمیته‌ی سیاسی خارجی شورای عالی امنیت ملی تصریح کرد: این منوط به همکاری کشور ثالثی است که آژانس در حال مذاکره با آنهاست، باید آنها هم اجازه بدهند از آنجا نمونه برداری شود تا صحت ادعای ایران ثابت شود.

وی گفت: در مورد P2 هم ما تمام توضیحات را داده‌ایم، آژانس هم بررسی‌هایش را انجام داده، اکثر ابهامات هم راجع به P2 مرتفع شده است.

دبیر کمیته‌ی سیاسی خارجی شورای عالی امنیت ملی افزود: در حال حاضر برای آژانس و جامعه‌ی جهانی کاملاً روشن شده که نه تنها ایران سلاح هسته‌ی بی ندارد، بلکه هیچ تلاش سیستماتیک، سازمانی و گسترده‌ی هم برای انحراف از فعالیت‌های صلح‌آمیز هسته‌ی وجود نداشته است. وی تأکید کرد: دیگر تنها پرونده‌ی فنی هسته‌ی باقی مانده که قاعدتاً ممکن است چند ماهی طول بکشد تا این ابهامات هم مرتفع شود.

موسویان منشا آلودگی‌ها را قطعات دست دوم سانتریفوژها اعلام کرد و گفت: ما این قطعات را از دلایلی در دوی خریداری کرده‌ایم. این که مشخص شود آن دلال این قطعات را از چه کشوری خریداری کرده، از وظایف آژانس است.

وی درباره ادعای رسانه‌های غربی مبنی بر این که ایران آلودگی 54 درصدی را پذیرفته است، گفت: آلودگی 54 درصد چیزی نیست که ایران آن را پذیرفته باشد. اتفاقاً آژانس در رسیدگی که به این نوع آلودگی کرده متوجه شده که آن منشا خارجی داشته و صحت ادعای ایران ثابت شده است.

دبیر کمیته‌ی سیاسی خارجی شورای عالی امنیت ملی در خصوص اخباری مبنی بر این که ایران اعلام کرده است برای پایین آوردن قیمت بوده که تعداد بالا برای خرید مگنت به بازار سیاه پیشنهاد داده شده است، گفت: کل کار سانتریفوژهای P2 توسط یک کارگزار بخش خصوصی انجام می‌شد؛ نه سازمان انرژی اتمی ایران؛ دولت ایران سفارشی را نداشته است.

وی در عین حال تأکید کرد: ادعای خرید ده‌ها هزار مگنت توسط ایران دروغ محض است. مگنت‌های خریداری شده توسط کارگاه بخش خصوصی هم در حد 150 عدد معادل 300 دلار بوده است. این گونه اخبار جوسازی‌هایی است که در رسانه‌های خارجی به آن دامن زده می‌شود.

موسویان در خصوص سناریوهای احتمالی برای پرونده‌ی ایران در جلسه‌ی 14 ژوئن شورای حکام و پاسخ ایران به هر یک از این احتمالات، گفت: در ژوئن 2004 هر سناریویی که مطرح شود، درباره‌ی کم‌وکیف رسیدگی به چند مساله‌ی فنی باقی‌مانده است و پس.

وی تصریح کرد: آژانس جز این که خواهان بازرسی‌های بیشتری بشود، خواسته‌ی دیگری نمی‌تواند داشته باشد. ایران پروتکل را پذیرفته و حد و حدود بازرسی‌ها هم در پروتکل و پادمان مشخص شده است. قطعنامه نمی‌تواند چیزی فراتر از این از ما طلب کند.

موسویان در خصوص تأثیر موضع‌گیری‌های اخیر اروپا در برابر پرونده‌ی هسته‌ی ایران بر همکاری‌های آتی میان دو طرف به خبرنگار ایسنا اظهار داشت: کار ما با اروپا دو فصل داشت. فصل اول تا اینجا همراه با موفقیت بوده و آن هم عبارت از این بود که بین ایران، اروپا، روسیه، غیرمتعهدها و آژانس همکاری صورت گرفت که به موضوع هسته‌ی ایران به مثابه‌ی یک چالش امنیتی، بین‌المللی و منطقه‌ی نگرینشده نشود و ایران یک چالش و تهدید برای منطقه و امنیت بین‌الملل تلقی نگردد.

وی افزود: این تعامل بین‌المللی که در بخش هسته‌ی ایران کردیم باعث انزوای آمریکایی‌ها و شکسته شدن اجماع بین‌المللی در مورد ایران شد، نباید این پیروزی کوچک شمرده شود.

دبیر کمیته‌ی سیاسی خارجی شورای عالی امنیت ملی تأکید کرد: از این لحظه به بعد فصل دوم روابط ایران و اروپا که چالش برای غنی‌سازی است آغاز می‌شود، اگر قطعنامه به شکل پیش نویس موجود اروپایی‌ها تصویب شود به این معناست که توافق نانوشته‌ای بین اروپا، آژانس و آمریکا در حال شکل‌گیری است که این چند مساله‌ی ساده‌ی فنی باقی‌مانده را بزرگ‌نمایی کنند، تا دلیلی باشد برای این که موضوع ایران در دستور کار شورای حکام باقی بماند، تا روند تعلیق غنی‌سازی ایران طولانی شود و ایران مجدداً غنی‌سازی را شروع نکند.

وی افزود: ایران غنی‌سازی را بخشی از توانمندی تکنولوژیک خود تلقی می‌کند که در چارچوب معاهده‌ی NPT حق مشروع بین‌المللی کشورمان است.

موسویان اظهار داشت: نمی‌توان کتمان کرد که فصل دوم کارها مشکلی است که ما در مورد غنی‌سازی خواهیم داشت. در این مشکل، آمریکایی‌ها با اروپایی‌ها در یک جبهه خواهند بود و بسیاری از اعضای شورای حکام معتقد هستند که ایران می‌تواند از غنی‌سازی صلح‌آمیز در چارچوب NPT و پادمان برخوردار باشد.

موسویان در خصوص آینده‌ی همکاری‌های هسته‌ی ایران و روسیه اظهار داشت: ما با روسیه یک توافق اصولی داریم و آن اینکه کلیه‌ی فعالیت‌های استراتژیک هسته‌ی ایران، اصولاً صلح‌آمیز باشد، در چارچوب معاهده‌ی هسته‌ی پادمان و پروتکل الحاقی انجام پذیرد و نیز ایران با آژانس همکاری کند تا این سازمان بین‌المللی بتواند بر صلح‌آمیز بودن فعالیت‌هایمان نظارت کند. ایران به این تعهد خود پایبند

است و دلیلی برای نگرانی در این مورد وجود ندارد. دبیر کمیته‌ی سیاسی خارجی شورای عالی امنیت ملی در خصوص راهکار ایران برای جلوگیری از تهدید چتر هسته‌ی برخی کشورهای همسایه و نیز رژیم صهیونیستی به ایسنا گفت: در این موضوع که در منطقه‌ی ما مهم‌ترین تهدید امنیتی برای کل منطقه سلاح‌های کشتار جمعی رژیم صهیونیستی است، هیچ تردیدی وجود ندارد. راهبرد ایران عاری‌سازی خاورمیانه از سلاح‌های کشتار جمعی است و در تمام مذاکرات منطقه‌ی و بین‌المللی خود بر این راهبرد تأکید می‌کند.

متن کامل و نهایی اظهار نظر توضیحی جمهوری اسلامی ایران درباره گزارش البرادعی یکشنبه 24 خرداد 1383 - 13 ژوئن 2004

متن نهایی اظهار نظر توضیحی جمهوری اسلامی ایران درباره گزارش محمد البرادعی مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی که پیش از این به اعضای غیر متعهدهای آژانس NAM ارائه شده بود پس از اصلاح و تکمیل فردا دوشنبه همزمان با آغاز نشست شورای حکام به عنوان سندی رسمی از سوی هیأت نمایندگی جمهوری اسلامی ایران منتشر می‌شود.

به گزارش خبرگزاری "مهر" متن کامل این توضیحات به شرح زیر است: جمهوری اسلامی ایران خرسند است، خاطر نشان کند که گزارش محمد البرادعی رییس آژانس بر گام‌های مهم و قاطعانه ایران و آژانس برای حل مسایل باقی مانده از نشست قبلی شورای حکام تأکید کرده است. فعالیت‌های کنونی بررسی طبق توافق نامه پادمان ((INCIRC/153type)) و پروتکل الحاقی نشان دهنده تلاش‌های ایران و آژانس است.

لازم است یادآوری شود که عدم وجود معیاری مشخص و زمانی کافی برای ارایه اطلاعات از سوی ایران، این فعالیت را دشوارتر نموده است. اگر چه با توجه به روح همکاری ایران که رییس آژانس نیز در گزارش خود بر آن تأکید نموده است، این عمل به منظور راضی نمودن کامل و قطعی آژانس انجام شد. با توجه به اینکه از فوریه 2003 بیش از 670 بازرس روزانه از ایران بازدید کرده‌اند، یکی از دقیق‌ترین و موثرترین بررسی‌های آژانس در ایران صورت گرفته است. علیرغم اینکه دسترسی تکمیلی لحاظ شده در بند 4 پروتکل الحاقی زمانی از لحاظ قانونی لازم الاجرا می‌شود که اظهارنامه کشورهای به آژانس ارایه شده باشد، اما ایران به طور داوطلبانه 12 دسترسی تکمیلی را حتی پیش از ارایه اظهارنامه خود، امکان پذیر نموده است.

بررسی دقیق اطلاعات و شواهد ارایه شده در چند صفحه بعد، به روشنی مشخص می‌سازد که: 1- تمام آلودگی‌ها از قطعات وارداتی خارجی بوده‌اند. تکمیل شدن تدریجی یافته‌های آژانس درباره آلودگی اورانیوم کاملاً غنی شده 54 درصد اظهارات ایران مبنی بر اینکه آلودگی 54 درصد از قطعات وارداتی است را مشخص کرد. نمونه برداری‌های بیشتر همراه با همکاری‌های صورت گرفته باز هم اعتبار ایران در سوالات باقی مانده درباره آلودگی‌های اورانیوم 36 درصد غنی شده نیز افزایش خواهد داد.

2- اطلاعات و توصیفات ارایه شده از سوی ایران درباره موضوعات اصلی باقی مانده که برنامه سانتریفیوژ P2 نیز یکی از آنهاست، کاملاً کافی بوده است و در هیچ موردی تغییر نکرده و تناقض نداشته‌اند. تعلل در نمونه برداری محیطی نباید به ایران نسبت داده شود. 3- اعتبار ایران در برنامه‌های دیگر شامل برنامه غنی‌سازی لیزری، کامل، مکفی و صحیح بوده است. 4- به دلیل شفافیت و همکاری کامل ایران از اکتبر 2003 که با بررسی‌های دقیق و جدی آژانس همراه بوده است، هم اکنون تائیدهای کافی وجود تا آژانس با استناد به آنها بتواند روند عادی بررسی‌ها را طبق معمول اجرای همیشگی پروتکل الحاقی - در محیط‌های فنی و نه سیاسی - محقق سازد.

A - موضوع آلودگی

1- ملاحظات عمومی

همانطور که دبیرکل نیز در پاراگراف 46 گزارش گفته است، موضوع آلودگی مسئله‌ای پیچیده است که با نشانه‌های ذرات در ارتباط است نه مواد هسته‌ای همانطور که زمان می‌گذرد و تعداد نمونه برداری‌های محیطی نیز افزایش می‌یابد، همه می‌توانند به نتایجی منصفانه و فنی دست پیدا کنند. تفاوت اصلی میان آخرین یافته‌ها بر پایه تجزیه نمونه‌ها و نتایج قبلی آژانس شاهدهی بر این مدعاست. ما اطمینان داریم که با نمونه برداری بیشتر و همکاری فنی سه کشور اروپایی با آژانس، سوال باقی مانده کلیدی که از آن به عنوان منبع ذرات اورانیوم 235، 36 درصد نام برده می‌شود، حل خواهد شد. دبیرکل در پاراگراف 46 گزارش این موضوع را به شکل زیر شرح داده است: "آژانس اطلاعاتی را از کشورهای دیگر دریافت کرده است که می‌تواند در حل برخی از سوالات مربوط به آلودگی مفید باشد."

2- اولین نمونه‌های محیطی که در نطنز توسط آژانس برداشته شد، ذرات اورانیوم کم غنی شده و اورانیوم کاملاً غنی شده را نشان دادند.

ایران در پاسخ به سوال آژانس مبنی بر توضیح در این زمینه، گفت که منبع آلودگی‌ها فقط از قطعات آلوده وارداتی است که از واسطه‌ها دریافت شده و ایران با ماشین سانتریفیوژ گازی نمی‌توانسته است غنی‌سازی اورانیوم را بیشتر از 1/2 درصد اورانیوم 235 انجام دهد. هنوز گزارش و طرح نتایج از سوی آژانس که احتمالاً تحت فشارهایی بوده است، دارای ایرادهای جدی زیر است:

1- در طول 9 ماه گذشته و برپایه نتایج اولیه تجزیه چند نمونه، آژانس نتایج اولیه خود را در چند گزارش اخیر مربوط به توزیع آلودگی HEU (اورانیوم کاملاً غنی شده) و AEU (اورانیوم کم غنی شده) و همچنین ارتباط این موضوع به مواضع فعالیت‌های هسته‌ای ذکر نشده، ارائه داد.

2- بررسی دقیق تر و تحلیل نمونه‌های بیشتر ثابت کرد که نتایج قبلی که تردیدها و نگرانی‌های بی‌موردی را برانگیخته بود، هیچ پایه فنی نداشته است.

3- یک مثال روشن: «آخرین گزارش تحلیل نمونه‌ها در تاریخ پانزدهم می 2004 است که در آن آژانس اطلاع داده بود که این یافته‌ها بطور کامل اظهارات ایران را مبنی بر اینکه اورانیوم کاملاً غنی شده 54 درصد از قطعات سانتریفیوژ وارداتی است تأیید می‌کند».

ایران تردیدی ندارد که منشأ آلودگی 36 درصد از قطعات وارداتی سانتریفیوژ بوده است. گرفتن نمونه‌های بیشتر از قطعات بار دیگر ثابت خواهد کرد که اظهارات ایران صحیح است. شاهد بر این ماجرا نیز آن است که بررسی‌های تدریجی آژانس این موضوع را تا حدی تأیید می‌کند. در 26 اکتبر 2003 ادعا شد که این نوع آلودگی فقط در یک مکان یافت شده، در حالیکه در گزارش کنونی مشخص است آلودگی در مکان‌های متعددی و در قطعات وارداتی بوده است. همکاری دیگر کشورها برای حل این موضوع بسیار مفید است.

B. فعالیت R&D بر سانتریفیوژ نوع P2

1- مشاهدات کلی

در پی چندین بررسی از سوی آژانس و مباحثه با بازرسان درباره تحقیقات سانتریفیوژ و توسعه پروژه ملی P2، موضوع R&D در P2 مورد گفتگوی بیشتر قرار گرفت و اطلاعات بیشتری به بازرسان داده شد. اطلاعات تکمیلی نیز بر پایه رکوردهای بازرسان که دبیرخانه آژانس نیز از آن با خبر است، برای اطلاع اعضای شورا در اختیار قرار می‌گیرد:

* در سال 1996 در طول بحثی درباره سانتریفیوژ P6 واسطه‌ها طرح‌های مهندسی عمومی را برای ایران تهیه کردند که برخی نسخه‌های جدید آن P2 نام گرفت. طرف ایرانی علاقمند شد که در برخی مدل‌های پیشرفته سانتریفیوژ، تغییراتی را ایجاد کند. طرح جدید تأیید نشد و هرگز توسط سازمان انرژی اتمی ایران به دلایل زیر دنبال نشد.

- AEOI از نتایج این تلاش اول راضی نبود و سبب شد که برخی قطعات استفاده نشود و دور ریخته شود.

- در آن زمان، ایران چندین مساله فنی داشت که می‌بایست حل می‌شد و توسط طرح P2 نیز قابل پیگیری نبود. بنابراین بسیار سخت بود که چنین نوع پیشرفته‌ای دنبال شود.

* در پی ارزیابی توانایی‌های ملی علمی و فنی، سازمان انرژی اتمی به این نتیجه رسید که عقلانی نیست که پروژه ملی را بر پایه مدل P2 پایه‌گذاری کند. لاقلاً تا وقتی که سطح لازم کارشناسی و توانایی‌های مهندسی برای تولید سانتریفیوژ به طور کامل ایجاد شود. کمبود طرح‌های ساخت P2 دلیل دیگر این تصمیم بود. کارشناس آژانس تأکید کرد که این تصمیم مورد تأیید است. بنابراین طرح‌های مهندسی کلی تا 2002 معلق ماند.

* مهندسی که قبلاً با طرح‌های P6 در یک شرکت خصوصی کار کرده بود، پس از خروج از سازمان انرژی اتمی پیشنهاد داد که با روتورهای کامپوزیت بر سانتریفیوژ P2 کار شود. وی دلیل خود برای انتخاب روتورهای کامپوزیت فیبرکربن در عوض استیل Maraging را برای بازرسان توضیح داد. تجربیات کشورهای صنعتی گفته‌وی را تأیید کرد. بنابراین سازمان انرژی اتمی ایران با وی به توافق نامه‌ای دست یافت و در مدارس 2002 قراردادی یک ساله را امضا کرد و قرار شد پس از یک سری تست‌های روتوری با بالاترین سرعت ممکن، یک ماشین سانتریفیوژ کامل ارایه شود. در این قرارداد تست گاز مجاز نیست. قرارداد به دلیل مسایل مالی پیش از یک سال فسخ شد.

* کارگاه شرکت خصوصی که در بالا درباره آن گفتگو شد، مورد بررسی قرار گرفت و درخواست اضافی ذیل بازرسان آژانس با همکاری کامل سازمان انرژی اتمی ایران و آن شرکت خصوصی محقق شد:

- قرارداد وی و گزارش پروژه تحقیقاتی وی که به سازمان انرژی اتمی داده شده بود، توسط بازرسان آژانس در آوریل 2004 مورد بازبینی قرار گرفت.

- دفترچه تجربیات وی که او آن را دارای شخصی خود به حساب می‌آورد و به دلیل مسایل مربوط به قرارداد در اختیار سازمان انرژی اتمی قرار نگرفت، به طور دقیق از سوی بازرسان آژانس مورد بررسی قرار گرفت.

- اجزای تولید شده توسط وی، از سوی بازرسان مورد بررسی قرار گرفت، لیست کاملی از آنها توسط بازرسان تهیه شد، نمونه‌ها و عکس‌ها نیز به عنوان تکمیل همکاری ایران به آنها داده شد و اجزا توسط بازرسان مهر و موم شد.

* گزارش R&D در P2 که به بازرسان داده شد، شامل اطلاعات فنی و تجربی بود در حالیکه تحقیق کنندگان فقط می‌بایست اصول تئوری را در چارچوب این موضوع گزارش دهند.

- اجزای تولید شده توسط وی، از سوی بازرسان مورد بررسی قرار گرفت، لیست کاملی از آنها توسط بازرسان تهیه شد، نمونه‌ها و عکس‌ها نیز به عنوان تکمیل همکاری ایران به آنها داده شد و اجزا توسط بازرسان مهر و موم شد.

* گزارش R&D در P2 که به بازرسان داده شد، شامل اطلاعات فنی و تجربی بود در حالیکه تحقیق کنندگان فقط می‌بایست اصول تئوری را در چارچوب این موضوع گزارش دهند.

* علاوه بر این گزارش، بازبینی دفتر شخصی شامل جزئیات تجربیات، تصویر کاملی از پروژه را در اختیار بازرس ها قرارداد. کمی بعد از بازرسی، بازرسان تایید کردند که وی هم از لحاظ تئوری و هم از لحاظ عمل کاملاً تبحر داشته است.

2- بازبینی گزارش

1-1 : کفایت اعتبار ایران در مورد برنامه R&DP2

شواهد در دسترس و رکوردهای نشست ها و مصوبه ها که توسط آژانس تهیه شده بود، و در زیر نشان داده شده است به روشنی نشان می دهد که ملاحظات آژانس در پاراگراف 22 گزارش، اطلاعات متناقضی درباره سانتریفیوژ P2 است و همین اطلاعات منجر به آن شده است که ارزیابی آژانس در پاراگراف 47 درباره P2 نیاز به بازبینی داشته باشد.

* در نشست با بازرسان آژانس در 28 ژانویه 2004، مهندسی که در بالا از وی نام برده شد، عنوان کرد که در طول قراردادش می توانسته است تمام قطعات را به کارگاهش ببرد به جز مگنت (magnet) هایی که از خارج خریداری کرده است، روتورهای کامپوزیت که در کارگاه های دیگر ساخته شده است (که بعدها توسط بازرسان مورد بررسی قرار گرفت) و ساچمه هایی که کارگاه سازمان انرژی اتمی تایید نشده است. (braze).

* بنابراین، اطلاعات پاراگراف 22، GOV/2004/34 که برخی مگنت های سانتریفیوژ P2 از تهیه کنندگان آسیایی وارد شده و روتورهای کامپوزیت که در ایران ساخته شده است، در کارگاههای دیگری آمده شده بوده است. در همین حال ایران هم اکنون اطلاع می دهد که چنین رکوردهایی اشتباه است. * در همان پاراگراف جمله " مقامات ایرانی قبلاً اعلام کرده اند که ایران سانتریفیوژهای P2 از خارج تهیه نشده است اما تمام قطعات شامل روتورهای کامپوزیت را در کارگاهی از یک شرکت خصوصی در تهران تولید کرده است" نادرست است. زیرا برای مثال در زمان نشست بازرسان در ژانویه 2004 ایران گفته بود که هیچ قطعه P2 از واسطه ها دریافت نکرده است. مگنت هایی که توسط مهندس مذکور خریداری شده بود از واسطه ها نبوده بلکه از شرکتی آسیایی بوده است که آژانس در گزارش از آن با خبر بوده است.

* 4000 مگنت که در گزارش درباره آنها بحث به میان آمده است هرگز از شرکت اروپایی خریداری نشده است. (که در پاراگراف 23 اشتباهها سخن از واسطه های اروپایی به میان آمده است). کمی پیش فاکتور نیز به بازرسان داده شده است. تعداد کل مگنت هایی که توسط شخص مهندس خریداری شده، 100 عدد بوده است. (که کیفیت پایین داشتند و مورد استفاده قرار نگرفتند) که 50 عدد آنها در دسترس بازرسان قرار گرفت. این اطلاعات باید ابهام در پاراگراف های 23 و 24 را از بین ببرد. * جمله "... تعداد سانتریفیوژهای جمع شده و تست شده" در پاراگراف 37 نشانه بی توجهی است. زیرا بازرسان مطلع بودند که طبق قرارداد شخص مذکور با AEOI وی فقط قرار بوده است که یک ماشین سانتریفیوژ را جمع کند.

* به عنوان نتیجه بحث ها با مهندس مذکور در 30 می 2004، بازرسان آژانس تایید می کنند که نتیجه ملاقات آنها با مقامات ایرانی در 2 ژوئن 2004 منجر به این نتیجه گیری شد که اظهارات ایران درباره P2 و R&D با یافته های آنها انطباق دارد. بنابراین آنها همانطور که در پاراگراف 26 آمده نه تنها نگران نیستند بلکه درباره امکان تست های سانتریفیوژ برپایه طرح P2 متقاعد هم شده اند. به هر حال "تردید" هم اکنون رفع و موضوع حل شده است. 2-2 : تعلل نمونه برداری ؟

در پاراگراف 48 گزارش به طور نگران کننده ای آمده است: تعلل ایران تا نیمه آوریل برای ملاقات هایی که در نیمه مارس در نظر گرفته شده بود، شامل دیدار کارشناسان سانتریفیوژ آژانس از تعدادی مکان های مربوط به برنامه غنی سازی دیدار کارشناسان سانتریفیوژ از تعدادی مکان های مربوط به برنامه غنی سازی سانتریفیوژ سبب دیر شدن نمونه برداری و تجزیه شد. اما حقیقت موجود این اظهارات را تایید نمی کند:

* بازرسان آژانس از 27 مارس در ایران بوده اند. توقف درخواست شده فقط تا 10 آوریل بوده است. * بازرسان متعددی از 27 مارس در ایران حضور داشته اند. * هیچ گونه مانعی برای بازرسان در نمونه برداری از قطعات P2 و مکان ها از زمان رسیدن آنان به ایران وجود نداشته است. * بازرسان آژانس به خواسته خودشان از قطعات P2 پس از نیمه آوریل 2004 بازرسی کردند، خواسته آنها برای دیدار از روتورهای کامپوزیت بوده است. * در طول دیدار نیمه آوریل آنها، بازرسان فقط لیستی از قطعات پی 2 گرفتند و حتی خواهان نمونه برداری محیطی نبودند. * بازرسان به خواسته خودشان تا نیمه ماه می 2004 هیچ نمونه برداری نکردند .

* بنابراین "تعطل در نمونه برداری محیطی و تجزیه" نباید به ایران نسبت داده شود.

C - غنی سازی لیزری

1- ملاحظات کلی

در پی موضوعات مرتبط به غنی سازی سانتریفوژها و دشواری های فنی، پروژه های غنی سازی لیزری تمام شد و تجهیزات کنار گذاشته شدند. آژانس تاریخچه این پروژه را بررسی کرد و تمام قطعات و تهیه کنندگان خارجی را مورد مطالعه قرار داد، مکان ها مورد بازرسی قرار گرفتند و نمونه برداری گردید.

2- بازبینی گزارش آژانس

1-2 : سطح غنی سازی

تعبیر نامناسب آژانس از اظهارات ایران درباره غنی سازی لیزری که سبب نوشته شدن پاراگراف 33 شده است، باید اصلاح شود.

* در نامه 21 اکتبر 2003 به رییس آژانس، ایران آژانس را مطلع کرد که "درباره عملکرد CSL، درباره 8 کیلوگرم، فلز اورانیوم در اتافک ها تبخیر شد و جداسازی غنی سازی در قرارداد لحاظ شده بوده است.

در طول اولین مصاحبه با بازرسان آژانس که در این زمینه در 28 اکتبر 2003 قرار گرفت. کارشناس لیزر ایرانی گفت: ما قادر بودیم که هدف قرارداد را محقق نماییم و همزمان دو نوع غنی سازی انجام دهیم.

* منبع در پاراگراف 33 گزارش یعنی جمله "تجهیزات می توانستند غنی سازی اورانیوم را تا بالای 3 درصد اورانیوم 235 انجام دهند". اطلاعات قبلی را که ایران به آژانس داده بود، مورد توجه قرار نداده است.

* بی توجیهی های بالا مورد تایید قرار گرفته و توسط متخصصان پادمان در جلسه توجیهی (briefing) 10 ژوئن 2004 تصحیح شده است.

* شایسته است توجه شود که کارشناسان لیزر از این حقیقت آگاه هستند که به دلیل کارکردن درست تجهیزات، باید ذراتی با فاکتور غنی سازی بالا تهیه شود تا سیستم بتواند به درستی و در مدت طولانی عمل نماید.
2-2: توانایی تولید

با توجه به گزارش آژانس در پاراگراف 34، از آنجائیکه ایران در ارتباطات قبلی خود روشن کرده است لازم است باردیگر روشن کنیم که سیستم لیزر با ظرفیت یک گرم در ساعت هرگز دریافت یا نصب نشده است .

* به نظر می رسد کمی سر درگمی وجود دارد در مورد این موضوع که دو پروژه جدای از هم درباره غنی سازی لیزری وجود داشته که با دو کشور جداگانه (B,A) با توانایی های مختلف صورت گرفته است. این موضوع به پاراگراف 34 گزارش باز می گردد که قرارداد با تهیه کننده B را یادآوری می کند.
* جمله " نصب AVLIS " در اولین خط پاراگراف 34 خواننده را گمراه می کند که گویی تمام سیستم توانایی غنی سازی یک گرم در ساعت را داشته است در حالیکه قرارداد به طور کامل اجرا نشد و قطعات مهم (لیزر) نیز ارسال نشد.

* در واقع ایرانی که اتافک رسیده از تهیه کننده B را استفاده می کرده است فقط تست هایی را درباره عملکرد اتافک صورت داده است.

* چند ماه بعد، به دلیل اتمام قرارداد، سیستم مذکور پیش از اولین بازرسی آژانس از لشکرآباد در اکتبر 2003 کنار گذاشته شد.

* توانایی تولید سیستم یک گرم در ساعت هرگز نصب نشد و عملی نگردید پس نتوانست به طور مداوم هم کار کند ، بنابراین جمله "نمی توانسته است به طور مداوم کار کند" در پاراگراف 34 اشتباه است.